

Mevrouw de voorzitter,

'Lokaal Actief' onderschrijft het beleid van het college en kan zich in hoofdlijnen vinden in de wijze waarop dit beleid is vertaald in de meerjarenbegroting zoals die thans voor ons ligt. Wij zien tot genoeg diverse thema's in deze begroting terugkomen waar wij ons sterk voor maken, zoals onder andere woningbouw voor alle doelgroepen, participatie, klimaat & energie en leefbaarheid. Ook het ondersteunen van ons rijk verenigingsleven vastgelegd in de recente nieuwe subsidieverordening blijft ons deugd doen! Aandacht voor jeugd en gezondheid is en blijft een must binnen onze gemeenschap en regio.

Wij bedanken het college en de ambtelijke organisatie voor de inzet, waarmee zij erin geslaagd zijn het coalitieakkoord en de collegeagenda te vertalen naar concrete acties en financiële onderbouwingen voor lopende en nieuwe beleidsvoornemens.

Gelet op de ontwikkelingen in het afgelopen jaar, het op non-actief stellen van de gemeentesecretaris met alle procedures die vooral tijd, extra ambtelijke en bestuurlijke inzet hebben vereist en nog steeds eisen, aangezien deze zaak nog lopende is, de benoeming van de nieuwe burgemeester en het rapport Berenschot met de verwerking van alle adviezen richting organisatie, is dit voor onze fractie een prestatie van formaat.

In deze Algemene Beschouwingen brengen wij een aantal voor ons belangrijke accenten aan en doen wij enkele suggesties voor aanpassingen.

Algemeen financieel beeld.

De financiële positie van de gemeente ziet er in de basis nog gezond uit. Hoewel we toch weer een onttrekking aan de algemene reserve moeten doen om de begrotingen tot het ravijnjaar 2026 sluitend te krijgen. Wat daarna gebeurt, is vooralsnog koffiedik kijken. De begroting laat de komende 2 jaren een positief saldo zien, waarbij we aantekenen dat we in een onoverzienbare wereld leven. Door ontwikkelingen op het mondiale niveau kunnen zekerheden van vandaag snel veranderen, zie de oorlog in Oekraïne, de ontwikkelingen in de Gaza strook en andere potentiële brandhaarden. Derhalve zijn er ook risicoposten in deze begroting opgenomen waar we terdege rekening mee moeten houden. U houdt terecht rekening met stijgende energiekosten, en gelet op de kostenontwikkeling heeft u de investeringsbedragen vanaf 2023 met 20% verhoogd. Of dit voor grote projecten zoals bv uitkijkpunt Hulsveld voldoende zal zijn is nog maar de vraag. De minimale verhoging van de CAO met 3% is volgens onze fractie nu al achterhaald. Ruimte voor nieuw beleid en of wensen met daaraan nieuwe financiële lasten dienen dan ook tot een minimum beperkt te worden. Graag uw visie in deze?

We weten ook nog niet wat er komende maanden c.q. jaren nog door de Rijksoverheid over de schutting in gemeenteland wordt gedropt zonder bijpassende financiële middelen. Zo ook de opdrachten m.b.t. de transitie warmte 2.0 om in 2030 20% aardgasreductie te realiseren in de gebouwde omgeving en zelfs de ambitie om in 2030 het aardgasverbruik van gemeentelijk vastgoed met 50% te verminderen vergen een behoorlijke inspanning, zowel voor wat betreft de ambtelijke inzet alsook de financiële consequenties die daarmee gemoeid

zijn. In deze visie wordt aangegeven dat de financieringsmogelijkheden en regelgeving gedurende de looptijd nog kunnen veranderen, ook weer een onzeker factor! Voor de benodigde formatie voor deze transitievisie warmte kunnen we vooralsnog gebruik maken van Rijksmiddelen die tot 2030 structureel beschikbaar zijn (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid). Voor de uitvoering staan we echter zelf aan de lat.

Vroeger klonk al eens vaker de kreet 'Vadertje Staat'. Dit stond voor de beschermende en verzorgende overheid. Maar wat is daar nog van over? De landelijke overheid is niet meer altijd de zorgzame en betrouwbare huisvader voor burgers en gemeenten die we wel zouden verwachten, In de breed aangenomen VNG-motie 'Geen knaken, geen zaken' wordt gesteld dat nieuwe taken niet worden uitgevoerd zonder dat bijpassende financiën worden verstrekt, kortom 'Geen knaken? Geen zaken!'. Lokaal Actief vindt dat ook onze gemeente in woord en daad, gelet op het ravijnjaar 2026, dit signaal moet afgeven, dus geen nieuwe taken aannemen of zelfs waar mogelijk eerder opgelegde taken versoberen. Graag uw visie in deze?

Omgevingswet.

De komende jaren staan wij voor een enorme uitdaging. Er wachten ons ingrijpende veranderingen door de inwerkingtreding van de omgevingswet. De voorbereidingen in de aanloop naar 1 januari 2024 zijn al langer in volle gang.

'Lokaal Actief' heeft vertrouwen in de wijze waarop het college hier voortvarend mee aan de slag is gegaan en ook de komende tijd zal blijven. Deze wet en de omgevingsvisie vergen wel iets van gemeenten en burgers. We realiseren ons dat de transities niet zonder slag of stoot zullen verlopen. Hoe goed de voorbereiding ook is geweest en hoe kundig de verschillende processen ook zijn voorbereid, er zal straks sprake blijken van onvolkomenheden. Onze fractie is van mening dat het essentieel is dat wij onze burgers, die met deze wet te maken krijgen, goed informeren over de op handen zijnde veranderingen. Wij hechten dan ook veel belang aan tijdige, correcte en heldere communicatie met onze burgers. Tegelijkertijd wijzen wij het college erop dat inwoners niet alleen geïnformeerd moeten worden, maar ook de gelegenheid moeten krijgen mee te praten en mee te denken. Immers, burgerparticipatie betekent meer dan alleen informeren. Het vraagt van de gemeente juist om participatie bevorderende initiatieven.

Dienstverlening.

De resultaten uit de visie dienstverlening laat zien dat de gemeente bereid is de efficiency van de eigen taakstelling en dienstverlening tegen het licht te houden en te verbeteren. Wij hopen dat door het nieuwe kwaliteitshandvest, en de daarbij behorende protocollen de gemeente zichtbaarder is voor de burger. Een en ander zal nodig zijn om de geprognoseerde streefwaarden van de indicatoren uit het 'Burgeronderzoek Parkstad Limburg', de gemeente werkt snel, en de gemeente komt afspraken na, te realiseren. Daarbij horen volgens onze fractie ook het faciliteren van burgerinitiatieven en het stimuleren van burgerparticipatie die tot een grotere effectiviteit en betere resultaten zullen leiden. Ook hierover zijn wij positief.

Milieu.

In deze beschouwingen wil onze fractie aandacht vragen voor het maaibeeld van de gemeente. Daarbij staat vanzelfsprekend maaien voor de verkeersveiligheid buiten elke discussie. Het jarenlang te vroeg maaien, te vaak maaien, maaien met klepelmaaiers en het onmiddellijk afzuigen van het maaisel hebben ervoor gezorgd, dat er in onze wegbermen nauwelijks nog wilde bloemen en insecten zoals vlinders voorkomen. De biodiversiteit is

verdwenen. Het zaaien en planten van tuinbeplanting is hier niet de goede weg en zorgt alleen voor flora vervalsing en exoten. Dit lijkt mooi maar is niet de juiste methode. Het zaaien van ratelaars zorgt bijvoorbeeld al voor een meer open grasbegroeiing, waardoor planten en bloemen weer een kans krijgen. Het zou o.i. beter zijn om in onze gemeente te kijken naar deskundigen op dit gebied of bijvoorbeeld advies te vragen aan Rijkswaterstaat, die een aangepast maaibeleid heeft voor hun wegbermen, en aan Staatsbosbeheer te vragen om kruidenrijke grasmengsels voor de bermen. Een gunstige bijkomstigheid is, dat er op het maaibeleid bespaard kan worden, geld dat voor andere doelen ingezet kan worden. 'Lokaal Actief' vindt dat het huidige maaibeleid dient te worden aangepast, en dat de gemeente de slogan "Simpelveld hier begint het" waar maakt. Graag uw visie in deze.

Sociaal beleid.

Onze fractie is voorstander voor hulp en ondersteuning aan de minst bedeelden in onze samenleving. Wij vragen echter expliciete aandacht voor de middeninkomens, mensen die hard werken, vaak zelfs twee werkenden in één gezin, die bij de gemeente niet of nauwelijks in beeld zijn en die maar een kleine tegenslag nodig hebben om het vervolgens financieel lastig te krijgen. Iedere inwoner van Simpelveld moet de hulp en ondersteuning krijgen die hij of zij nodig heeft. Wat onze fractie betreft is Simpelveld een kansrijke gemeente, die zich dient te richten op het vergroten van het potentieel van al haar inwoners. Wat is uw standpunt in deze?

Actieve grondpolitiek.

'Lokaal Actief' is van mening dat de gemeente zich terughoudend moet opstellen bij het eventueel participeren in risicovolle projecten. Veel exploitaties zijn de afgelopen jaren onder druk komen te staan, waarbij we in principe de risico's godzijdank zoveel als mogelijk bij de ontwikkelende partijen hebben gelegd. In de hectische tijd waarin wij leven dient bij aankopen van strategische gronden en percelen, maar ook van bestaand vastgoed, indien dit is vereist, adequaat te worden gehandeld. In dit kader getuigt het dan ook van realiteitszin om het college in deze situaties carte blanche te geven. Achteraf dient dan uiteraard verantwoording aan de Raad te worden afgelegd.

Om onze ambities zoals vermeld in de Strategisch Visie, Toerisme en recreatie, Blijven wonen met de benodigde basisvoorzieningen, Participatie en Kleinschalig ondernemerschap, de komende jaren te realiseren, is regionale samenwerking een must. We zijn dan ook benieuwd naar de financiële bijdrage in de projecten voor gemeente, die voortkomen uit de Regio deal

Mevrouw de voorzitter,

Tot zover, in eerste instantie onze beschouwingen over de voorliggende begroting 2024.

Fractie 'Lokaal Actief'.

René de la Haije.